

เปรียบเทียบการจัดการความหลากหลายเชื้อพันธุกรรมพืชวงศ์ชิง-ซ่า

สุมาลี ศรีแก้ว^{1/} ตรชัย กิติไพศาล^{1/} พฤกษ์ คงสวัสดิ์^{2/} สุภาภรณ์ สาชาติ^{3/}

บทคัดย่อ

ไม้ดอกไม้ประดับเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญมีผลตอบแทนต่อพื้นที่สูง. ปัจจุบันยังนำเข้าไม้ดอกไม้ประดับ 600 ล้านบาทและยังเพิ่มทุกปี การพัฒนาไม้ดอกไม้ประดับดอกไม้ประดับใช้เวลานาน 10-15 ปีต่อพันธุ์ จากปัญหาความขาดแคลนบุคคลกร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะพืชทำให้เพิ่มความเสี่ยงเชื้อพันธุ์พืชหายากจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศรุนแรง การทดลองนี้มุ่งศึกษาการจัดการอนุรักษ์ความหลากหลายเชื้อพันธุกรรมพืชวงศ์ชิง-ซ่านอกแหล่งกำเนิด (exsitu-conservation) อย่างยั่งยืน โดยการเปรียบเทียบการเจริญเติบโตและการขยายปริมาณในแปลงแสดงพรรณพืชเลียนระบบนิเวศกับการเก็บรักษาในสภาพโรงเรือนแบบเดิม

พบว่า ในพืชสกุลชิงซ่าชนิดดาหลาที่ทำการศึกษากว่า 6 พันธุ์ มีการเจริญเติบโต การให้ผลผลิต และการติดเมล็ดในแปลงนิเวศเลียนแบบธรรมชาติดีกว่าการปลูกในสภาพโรงเรือนเดิม ส่วนเอื้องหมายนา จำนวน 7 พันธุ์พบว่า ในแปลงนิเวศเลียนแบบธรรมชาติมีการเจริญเติบโต คุณภาพดอกดีกว่าการปลูกในสภาพโรงเรือนเดิม ในด้านการติดเมล็ด พบว่า เอื้องหมายนาดอกเขียว เอื้องหมายนาใบคายจังหวัดสุราษฎร์ธานี.และเอื้องหมายนาใบล้นจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการติดเมล็ด ส่วนพันธุ์เอื้องเพชรม้า เอื้องหมายนามูเซอ เอื้องหมายนาห้วยต่อ และเอื้องหมายนาดอกเทียน ไม่ติดเมล็ด ขณะที่กระต๊อ ที่ทำการศึกษากว่า 4 สายพันธุ์ พบว่า ลักษณะทางการเจริญเติบโตในแปลงนิเวศเลียนแบบธรรมชาติดีกว่าการปลูกในสภาพโรงเรือนเดิม โดยมีจำนวนลำต้น จำนวนดอก ขนาดดอกและความยาวก้านดอกมากกว่าการปลูกในสภาพโรงเรือนเดิม ขณะที่สีดอกไม่แตกต่างกัน ส่วนการติดเมล็ด พบว่ากระต๊อพื้นเมืองจังหวัดตรังและกระต๊อโกลายจังหวัดตรังมีการติดเมล็ด ส่วนพันธุ์ชมพูจังหวัดจันทบุรีและกระต๊อดอกเขียวเขาพระบาทไม่ติดเมล็ด

คำสำคัญ: ดาหลา เอื้องหมายนา กระต๊อ

รหัสทดลอง 01-22-59-07-01-00-01-59

^{1/} ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง

^{2/} ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

^{3/} สถาบันวิจัยพืชสวน